

Obsah

Seznam zkratk	11
Předmluva	14
1 Úvod	16
2 Původce a sérologické markery	17
2.1 Genom	17
2.2 Protein HBs	18
2.3 Core protein	20
2.4 Protein HBe	20
2.5 Replikace HBV	20
2.6 Protein X	20
2.7 Integrace HBV DNA	21
2.8 Sérologické markery	21
2.8.1 HBsAg a anti-HBs	21
2.8.2 HBeAg a anti-HBe	22
2.8.3 HBcAg a anti-HBc	23
2.8.4 HBV DNA v séru	25
3 Epidemiologie	28
3.1 Přenos viru	28
3.1.1 Parenterální	29
3.1.2 Perkutánní	30
3.1.3 Sexuální	31
3.1.4 Horizontální	31
3.1.5 Perinatální	32
3.1.5.1 Nitroděložní přenos	32
3.1.5.2 Perinatální přenos	33
3.1.5.3 Postnatální přenos	33
3.1.6 Transplantace orgánů	34
3.2 Geografické rozdíly	34
4 Patogeneze	37
4.1 Imunitně zprostředkované jaterní poškození	37
4.2 Přímé cytotoxické poškození jater	38
4.3 Mutanty HBV	38
4.4 Onkogenní potenciál HBV	39

5	Histologický nález	40
5.1	Akutní hepatitida B	40
5.2	Chronická hepatitida B	40
5.2.1	Chronická perzistující hepatitida	41
5.2.2	Chronická aktivní hepatitida	41
5.3	HBV DNA v játrech	44
5.4	Elektronmikroskopické vyšetření	45
6	Akutní hepatitida B	47
6.1	Definice	47
6.2	Klinický průběh	47
6.3	Sérologická diagnóza akutní hepatitidy B	50
6.4	Mimojaterní projevy	51
6.5	Komplikovaný klinický průběh	53
6.5.1	Subakutní jaterní nekróza	53
6.5.2	Cholestatická hepatitida	53
6.5.3	Relapsy	53
6.5.4	Hepatitida B v těhotenství	53
6.5.5	Fulminantní hepatitida B	53
6.6	Posthepatický syndrom	56
6.7	Přechod do chronicity	56
7	Chronická hepatitida B	60
7.1	Wild typ HBV	61
7.1.1	Replikační fáze	62
7.1.1.1	Fáze imunitní tolerance	62
7.1.1.2	Fáze imunitního vyloučení HBV neboli fáze sérokonverze HBeAg na anti-HBe	63
7.1.2	Fáze bez virové replikace	65
7.2	Varianty a mutanty HBV	67
7.2.1	Mutanty precore	67
7.2.2	Mutanty HBsAg	69
7.2.3	Mutanty HBV DNA polymerázy	70
7.3	Anti-HBe pozitivní chronická hepatitida	70
7.4	E-minus mutanta HBV	71
7.5	Definice chronické hepatitidy B	73
7.6	Klinický obraz	74
7.7	Laboratorní vyšetření	75
7.8	Sérologické vyšetření	75
7.9	Mimojaterní projevy	76

7.10	Akutní exacerpace chronické infekce HBV	77
7.11	Remise onemocnění	79
7.12	Vyloučení HBsAg	79
8	Jaterní cirhóza	82
9	Hepatoceulární karcinom	84
10	Koinfekce s HCV	89
11	Koinfekce s HDV	90
12	Koinfekce s HIV	91
13	HBV a alkohol	92
14	Hepatitida B u dětí	93
14.1	Akutní hepatitida	93
14.2	Chronická hepatitida	94
15	Transplantace jater	96
16	Léčba	98
16.1	Všeobecná léčba	98
16.1.1	Silymarin	98
16.1.2	Esenciální fosfolipidy	99
16.1.3	Lipovitan	99
16.1.4	Kyselina ursodeoxycholová	100
16.2	Léčba interferonem	100
16.2.1	Úvodní poznámky	100
16.2.2	Všeobecné poznatky o interferonech	100
16.2.2.1	Struktura interferonů	101
16.2.2.2	Biologická aktivita interferonů	102
16.2.2.3	Farmakodynamika interferonů	103
16.2.2.4	Léčebné využití interferonů	104
16.2.3	Receptory pro interferon	104
16.2.4	Oligoadenylsyntetáza	104
16.2.5	Indikace pro léčbu interferonem	105
16.2.6	Kontraindikace pro léčbu interferonem	105
16.2.7	Cíl léčby	106

16.2.8	Odpověď na léčbu interferonem	107
16.2.8.1	Biochemická odpověď	107
16.2.8.2	Sérologická odpověď	109
16.2.8.3	Virologická odpověď	109
16.2.9	Faktory pro dobrou odpověď na interferon	109
16.2.10	Dávkování interferonu	110
16.2.11	Začátek léčby	111
16.2.12	Léčba dospělých osob s akutní hepatitidou B	112
16.2.13	Léčba dospělých osob s chronickou hepatitidou B	112
16.2.13.1	Výsledky léčebných pokusů se střední dávkou interferonu u wild typu HBV	112
16.2.13.2	Léčba anti-HBe pozitivní chronické hepatitidy B	114
16.2.14	Léčba dětí	116
16.2.15	Léčba kompenzované cirhózy	119
16.2.16	Léčba dekompenzované cirhózy	119
16.2.17	Léčba pacientů v imunosupresi	122
16.2.17.1	Léčba koinfekce HBV a HIV	122
16.2.17.2	Léčba onemocnění ledvin	123
16.2.17.3	Transplantace ledviny	124
16.2.17.4	Transplantace jater	125
16.2.17.5	Léčba rekurentní infekce HBV	126
16.2.18	Léčba koinfekce HBV a HCV	127
16.2.19	Léčba pacientů s normální aktivitou transamináz	127
16.2.20	Léčba pacientů bez odpovědi na interferon	128
16.2.21	Léčba relapsů	129
16.2.22	Dlouhodobé sledování pacientů s odpovědí na interferon	129
16.2.22.1	Opožděné vyloučení HBeAg	130
16.2.22.2	Relapsy po léčbě	130
16.2.22.3	Histologické zlepšení	130
16.2.22.4	Virologické nálezy	130
16.2.23	Vedlejší účinky léčby interferonem	131
16.2.23.1	Obvyklé vedlejší účinky	131
16.2.23.2	Méně obvyklé, ale potenciálně závažné vedlejší účinky	132
16.2.23.3	Těžké vedlejší účinky interferonu	133
16.2.24	Rezistence na interferon	135
16.2.25	Protilátky proti interferonu	136
16.3	Glukokortikoidy a virová hepatitida B	137
16.4	Nukleosidové analogy	143
16.4.1	Lamivudin	143
16.4.1.1	Krátkodobé klinické pokusy	144
16.4.1.2	Dlouhodobé klinické pokusy	145
16.4.1.3	Trvání odpovědi	146

16.4.1.4	Rezistence	147
16.4.1.5	Vedlejší účinky	149
16.4.1.6	Indikace lamivudinu	149
16.4.1.7	Dávkování a průběh léčby	149
16.4.1.8	Kombinovaná léčba	151
16.4.1.9	Mutanty po léčbě lamivudinem	152
16.4.1.10	Závěr	153
16.4.2	Famciclovir	153
17	Prognóza	155
18	Prevence	157
19	Očkování proti hepatitidě B	159
19.1	Typy vakcín	159
19.2	Indikace pro očkování	159
19.3	Ostatní vysoce rizikové skupiny	161
19.4	Dávkování vakcín	162
19.5	Účinnost	162
19.6	Trvání ochrany	163
19.7	Vedlejší reakce	163
20	Hepatitida B v České republice	165
21	Závěr	171
22	Virová hepatitida D	174
22.1	Virus hepatitidy D	174
22.2	Epidemiologie	175
22.3	Rizikové skupiny	176
22.3.1	Chroničtí nosiči HBsAg s anti-HBe	176
22.3.2	Narkomani	176
22.3.3	Hemofilici	177
22.3.4	Nemocní na hemodialýze	177
22.4	Koinfekce	178
22.5	Superinfekce	179
22.6	Průběh	180
22.7	Diagnóza	180
22.8	Hepatitida delta u dětí	181
22.9	Úmrtnost	182
22.10	Prognóza	182
22.11	Léčba	182

23 Závěrečný komentář	184
Literatura	185
Sborníky a monografie	194
Rejstřík	195
Příloha černobílých obrázků	199